

Městská knihovna Ostrov

Lidická 1036, 363 01 Ostrov

Výroční zpráva za rok 2005

Obsah výroční zprávy

1. strategické cíle

- 1.1. přechod na nový automatizovaný knihovnický systém**
- 1.2. zkvalitnění poskytovaných služeb**
- 1.3. dohledání rozdílů ve vykazovaném stavu knihovního fondu**
- 1.4. rozšíření prostor pro veřejnost**
- 1.5. práce s mládeží a handicapovanými dětmi**

2. služby knihovny

- 2.1. klasické výpůjční služby**
- 2.2. rešeršní a informační služby**
- 2.3. rezervační a meziknihovní služby**

3. služby kroniky

4. statistické údaje

5. propagace knihovny a akce pro veřejnost

6. vybavení knihovny HW a SW

7. sponzoři knihovny

8. hospodaření knihovny

1. Strategické cíle

Na základě podrobné analýzy odborných činností, poskytovaných služeb a materiálně technického vybavení, která byla ukončena v lednu 2005, byly stanoveny následující strategické cíle knihovny:

- 1.1. přechod na nový automatizovaný knihovnický systém, protože doposud užívaný systém již neodpovídal ani současným, ale především předpokládaným potřebám a požadavkům moderních informačních technologií. Tento integrovaný knihovní systém nové generace obsahuje všechny knihovní agendy, jak z pohledu zaměstnanců, tak z pohledu čtenářů a zaručuje stabilní využívání a další vývoj systému na další roky dopředu. Byl vybrán knihovní systém Clavius, jehož zavedení proběhlo hladce na přelomu srpna a září 2005, včetně konverze všech dat. Skutečnost, že změna systému nepřinesla naprosto žádné omezení provozu je výjimečná. Většinou jsou totiž knihovny nuceny na dobu konverze dat, instalaci systému a zkušební provoz uzavřít na různě dlouhou dobu své prostory. Tento fakt svědčí o tom, že knihovna zvolila kvalitní ověřený a otestovaný systém, který navíc nevyžaduje další finanční náklady na úpravy programu. Zaškolení pracovníků, které si zavedení nového systému vyžádalo, probíhalo s předstihem již od června 2005.
- 1.2. zkvalitnění poskytovaných služeb je rovněž přímým důsledkem možností, které nabízí nový automatizovaný knihovnický systém Clavius – uživatel knihovny má možnost zjišťovat stav svého čtenářského konta, prodloužit si (o den) výpůjčky, zadat požadavek na rezervaci knihy bez ohledu na to zda je kniha půjčena nebo přítomna v knihovně, vyhledávat dokumenty v online katalogu bez nutnosti registrace. Záznamy dokumentů jsou nově doplňovány o URL adresy primárních zdrojů nebo webové stránky, takže přímo z katalogu knihovny je čtenáři umožněn online přístup k dalším informacím, nově jsou záznamy doplňovány o ukázky dokumentů (např. obálka knihy, CD ROMu atd.) Výrazně stoupla možnost komunikace mezi knihovnou a uživatelem pomocí SMS zpráv zasílaných přímo knihovním systémem, včetně upozornění před vypršením výpůjční lhůty.
- 1.3. dohledání rozdílů ve vykazovaném stavu knihovního fondu – při zpracování statistického výkazu za rok 2004 byl zjištěn zásadní rozdíl ve stavu fyzickém a vykazovaném – cca 20.000 jednotek. K nápravě byly zvoleny následující kroky:
  - a) provedení řádné revize – proběhla od 18. 4. do 30. 4. 2005 s následujícím výsledkem:

Stav fondu podle podkladů	Počet svazků na regálech	Počet svazků půjčených	Počet svazků nezvěstných
33482	23542	9538	402

Dále bylo nalezeno a dodatečně zapsáno 124 svazků nevložených knih, 2 356 nezaevidovaných gramofonových desek, které budou rovněž zpracovány v elektronické podobě. Ze 402 nenalezených svazků jich bylo 105 nalezeno dodatečně při superrevizi a 297 zbývajících odepsáno. Řádná fyzická revize potvrdila, že vykazovaný stav neodpovídá stavu skutečnému

- b) převedení všech úbytků do elektronické podoby – začalo v červnu 2006. Dosud bylo do elektronické podoby převedeno 9097 úbytků z 80463, které je nutné ještě vložit. Jde o práci náročnou na přesnost a knihovnickou odbornost, takže získání zaměstnance na DPČ pro tuto práci bylo složité. Při vkládání úbytků se zjišťuje, že některé dokumenty byly odepsány dvakrát nebo že byla omylem odepsána jiná kniha. Tyto chyby jsou ihned opravovány.

1.4. Rozšíření prostor pro veřejnost – je nutné z důvodů nezbytných pro řádné fungování knihovny. Současné prostory nedoznaly za posledních 44 let prostorových úprav. Posun dopředu byl zaznamenán v roce 2005, díky pochopení a vstřícnosti Městského úřadu Ostrov. Bylo zadáno vypracování studie architektonické studie na rozšíření a rekonstrukci stávající budovy a zohledněny všechny podněty potřebné k rozvoji služeb knihovny. Získáním potřebných 11 000 000 – tedy vypracováním projektu na jejich získání ze zdrojů EU byly pověřeny pracovnice MÚ Ostrov

1.5. Práce s mládeží a handicapovanými dětmi – výchovně vzdělávací akce navazující na osnovu školní výuky, které knihovna pořádá v dopoledních hodinách, pravidelně navštěvují žáci mateřských a základních škol. Kromě toho je snahou knihovny motivovat děti ke čtení i různými akcemi založenými na dobrovolné účasti a spolupráci dětí. O tom, že se nám tato práce daří svědčí i nárůst registrovaných dětských čtenářů. Některé z akcí:

- a) místní plošná akce – Superčtenáři – soutěž mezi třídami a školami o nejlepšího čtenáře. Do knihovny si našlo cestu i mnoho těch dětí, které měly dočasně přerušenu registraci nebo dosud neměly potřebu knihovnu navštěvovat.

b) celostátní akce s mezinárodním dosahem – Noc s Andersenem

Děti společně s knížkami a mezi knížkami strávily celé odpoledne a noc. Čas, který zde děti trávily byl navíc vyplněn divadelním představením, kouzelníkem, kvízy a hádankami.

c) celostátní akce – Bambiriáda – přehled volnočasových aktivit dětí a mládeže

Děti si mimo jiné ověřily, že knihovna dokáže poskytovat nejen zábavu, ale i informace např. o jejich zálibách a koníčcích ze všech možných oblastí.

d) v letošním roce jsme díky grantu z MK ČR získaly prostředky na zakoupení programu „Mentio“, který je speciálně určen pro děti s určitým handicapem – např. dysgrafie, dyskalkulie atd. Tento program umožňuje dětem překonávat sociologické a mentální bariéry ve vztahu k jejich vrstevníkům. Učí děti i počítačové gramotnosti.

2. Služby knihovny

Knihovna je otevřena 5 dní v týdnu celkem 24 hodin týdně (ročně studovna čítárna 1344 hodin, oddělení pro dospělé 1344 a dětské oddělení 1232 hodin) – kromě středy a neděle. V těchto údajích nejsou zahrnuty hodiny věnované odpoledním akcím pro veřejnost.

- 2.1. klasické výpůjční služby – tedy půjčování knih, periodik, CD ROMů – dosažený výsledek 167 455 jednotek dokazuje, že zájem o tyto dokumenty stále stoupá. Nutností je dokonalá znalost literatury, protože uživatelé vyžadují doporučení knihovníků.
- 2.2. rešeršní a informační služby - nadstavba obvykle poskytovaných informací. Uživatelé se obrací na knihovnu s konkrétními dotazy z oblasti práva, pracovně právní, daňové atd. K jejich zodpovídání jsou využívány jak klasické zdroje – Sbírký zákonů, encyklopedie, tak i nové informační technologie a zdroje dostupné na internetu a CD ROMech a záznamy z naší databáze. Celkem bylo zpracováno 6991 článků. Kvalifikované zodpovězení těchto dotazů předpokládá kvalifikované pracovníky, takže další vzdělávání je pro knihovníky nutností.
- 2.3. rezervační a meziknihovní služby – důležitá služba sloužící k uspokojení čtenářských požadavků. Rezervace souvisí s naším vlastním fondem, celkem jsme jich vyřídili 1655. Každý čtenář by měl dostat požadovaný dokument i tehdy pokud ho naše knihovna nevlastní. Prostřednictvím Meziknihovní výpůjční služby jsme zajistili pro naše čtenáře knihy i fotokopie dokumentů z jiných knihoven v počtu 347 ks. Naše knihovna poslala do ostatních knihoven 280 dokumentů.

3. Služby kroniky

Kronika je organizační součástí MK Ostrov a zachycuje všechny důležité události města. V letošním roce jsme začali nově evidovat badatele, kteří využívají jejích služeb – roční návštěvnost kroniky je 248 badatelů, kterým bylo umožněno studovat materiály a dokumenty. Kroniku navštěvují rovněž třídy ZŠ a podílí se také na pořádání výstav, pořizuje fotodokumentaci a uspořádává sbírky kroniky. Vzhledem k tomu, že kronikářka p. Walburga Mikešová pracuje pouze n~~h~~ úvazek, je patrné, že této práci věnuje mnohem více hodin a nebýt jejího zaujetí, tak by nebylo myslitelné tento rozsah práce zvládnout.

4. **statistické údaje** - ve sledovaném období dosáhla Městská knihovna Ostrov proti loňskému roku zvýšených výsledků v počtu registrovaných čtenářů a celkovém počtu výpůjček. Počet výpůjček na 1 čtenáře se rovněž zvýšil - činní 63,98 knihovních

jednotek na jednoho čtenáře. Vzrostl i počet výpůjček elektronických zdrojů. Pokles návštěvníků je důsledkem uzavření knihovny, na dobu, která byla potřebná k provedení řádné revize knihovního fondu.

Ukazatele činnosti – čtenáři, návštěvnost, výpůjčky

Počet čtenářů		Z toho dětí do 15 let		Počet návštěvníků		Počet výpůjček	
2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005
4275	4306	1560	1698	56893	52545	166470	167455

Výpůjčky jen knihy		Výp. periodika+AV		Počet akcí		Počet účastníků	
2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005
119636	116634	46834	50821	138	139	3152	3187

Rozbor výpůjček podle druhu dokumentů:

Knihy	69,65% z celkového počtu výpůjček
AV médií	3,14% z celkového počtu výpůjček
Periodik	27,21% z celkového počtu výpůjček

Rozbor výpůjček podle tematického zaměření literatury (knihy a periodika):

Beletrie pro dospělé	71 038	55,60% z výpůjček pro dospělé
Naučná pro dospělé	56 722	44,40% z výpůjček pro dospělé
Beletrie pro děti	20 964	60,87% z výpůjček pro děti
Naučná pro děti	13 475	39,13% z výpůjček pro děti

Informační, rešeršní a rezervační služby:

Meziknihovní výpůjční služba	
přijaté požadavky z jiných knihoven	280
vyřízené požadavky	271
požadované dokumenty od jiných knihoven	347
přijaté dokumenty	347
Vyřízené rezervace z vlastního fondu	1 655

Internet + CD-ROMy:

Internet pro veřejnost jen dostupný ze 4 stanic (3 místa ve studovně, 1 místo v dětském oddělení). Roční návštěvnost je 1562 uživatelů.

Práci s CD-ROMy je vyhrazena především pro mládež na 1 stanici. Počet uživatelů nadále značně převyšuje kapacitu stanice. Požadavky jsou i na možnost vlastní práce na PC – psaní referátů, zpráv, možnost získání počítačové gramotnosti, ale toto prozatím nelze z prostorových a materiálových možností knihovny uživatelům v potřebné míře umožnit.

Provoz:

	Počet hodin týdně	Počet hodin ročně
Oddělení pro dospělé	24	1248
Oddělení pro mládež	22	1144

Čítárna a studovna	24	1248
Kronika	7	364
celkem	77	4004

Knihovní fond

Knihovna ve sledovaném období nakoupila a zpracovala následující knihovní fond:

Druh dokumentu	Počet	Nákladová cena	Skutečná cena
knihy	2847 svazků	396169,27	581145,05
AV media	615 nosičů	29511,76	55812,96
periodika	141 titulů/4675 svazků	44713,96	122070,80
Brožury	54 svazků	1286,00	1891,20
Elektronické zdroje	123	6210,12	18772,00
		477 891,11	779 692,01

Knihovna má uzavřené smlouvy s knihkupci a dodavateli na poskytování rabatu při nákupu knih. Průměrná výše představuje cca 27 % z prodejních cen.

Odepsáno z důvodů poškození, opotřebení a ztrát zjištěných při revizi bylo celkem 437 svazků.

5. propagace knihovny

Propagaci poskytovaných služeb a akcí příkládá MK Ostrov velký význam. Kromě výčtu článků a informační oznámení, byla činnost vidět i díky kabelové televizi.

Na internet lze zajít do knihovny : většina knihoven v kraji nabízí surfování, jedna minuta stojí padesátník i korunu. -- In: Mladá fronta dnes. -- Č. 16 (2005), s. 4/C : il.

Městská knihovna - únor. -- In: Ostrovský měsíčník. -- Č. 2 (2005), s. 2

Upomínky se jim prodraží. -- In: Karlovarské noviny. -- Č. 53 (2005), s. 12

Městská knihovna - březen do knihovny vlezem! : březen - měsíc internetu. -- In: Ostrovský měsíčník. -- Č. 3 (2005), s. 2

TJ Ostrov oddíl karate Hokusei dojo. -- In: Ostrovský měsíčník. -- Č. 3 (2005), s. 4 : il. -- Napsala Zuzana Tothová

Městská knihovna - duben. -- In: Ostrovský měsíčník. -- Č. 4 (2005), s. 8

Tečka za internetem / Dagmar Milotová. -- In: Karlovarské noviny. -- Č. 82 (2005), s. 12 : il.

Knihovna v obležení. -- In: Karlovarské noviny. -- Č. 91 (2005), s. 12

Městská knihovna - červenec / Irena Leitnerová. -- In: Ostrovský měsíčník. -- Č. 7 (2005), s. 3

Městská knihovna. -- In: Ostrovský měsíčník. -- Roč. 7, č. 9 (01.09.2005), s. 9

Městská knihovna informuje. -- In: Ostrovský měsíčník. -- Roč. 7, č. 10 (2005), s. 6

Městská knihovna informuje. -- In: Ostrovský měsíčník. -- Roč. 7, č. 11 (2005), s. 9

Městská knihovna informuje / Jana Múčková. -- In: Ostrovský měsíčník. -- Roč. 7, č. 12 (2005), s. 10

Do knihovny za radostí / Dagmar Milotová. -- In: Karlovarské noviny. -- Roč. 14, č. 295 (19.12.2005), s. 10

6. vybavení knihovny HW a SW

- a) HW - vybavení MK Ostrov se mírně zlepšilo. Byly zakoupeny 2 PC, nový server a 3 monitory, takže bylo možné obměnit alespoň část dosluhující techniky. S další výměnou počítáme v roce 2006.
- b) SW – stávající dosovský automatizovaný knihovnický systém LANius byl nahrazen moderním AKS Clavius. Dále byly dokoupeny licence na MSOFFICE a nový antivirový program. Situace v MK Ostrov je po této stránce nyní stabilní.

7. Granty a sponzoři

- c) V roce 2005 uspěly u MK ČR dva projekty. Projekt „I já to zvládnou“ zaměřený na práci s handicapovanou mládeží a „Přechod na AKS Clavius“ Celková částka státního příspěvku činila 130 000 Kč. Tyto prostředky byly použity na nákup AKS Clavius, nového serveru a programu Mentio.
- d) Sponzorské příspěvky byly vždy formou věcných darů – drobných předmětů, které byly použity pro děti na odměny do soutěží.
  - Sponzoři knihovny: MÚ Ostrov, AutoDonth, TesTav.

8. Hospodaření městské knihovny Ostrov

Příjmy v Kč

Půjčovné, pokuty	221 562
Internet	15 282
Dotace MK (granty)	130 000
Informační servis	263 294
Ostatní výnosy	9 618
Příspěvek zřizovatele	2 864 000
Příjmy celkem	3 503 756

Výdaje v Kč

Elektrická energie	37 500
Vodné stočné	2 829
Pára a ohřev TUV	124 628
Ostatní náklady	994 673

Nákup knihovního systému	75 979
Odpisy	44 000
Opravy a udržování	32 665
Dotace MK (granty)	130 000
Mzdy a odvody	2 010 993
Výdaje celkem	3 453 267

Zpracovala: Mgr. I. Leitnerová
V Ostrově 16. 2. 2006